

Internet euskaraz erabilgarri izateko saioan dira informatikariak eta erabiltzaileak

Gaur izango dira Donostiako Miramarren Informatikari Euskaldunen II. Topaketak

Gaur izango dira Donostiako Miramar Jauregian Euskara eta Internet gaia-
ren inguruan Informatikari euskaldunen II. Topaketak. Internet euskaraz soilik erabilgarri izateko oraindik dau-
den ajeak aztertuko dituzte, eta era berean gaur egun sarean dauden aukerak erakusgai izango dira. Informatikarien eta erabiltzaileen artean iritziak trukatzeko gune ere izango da Miramar.

Amagoia Mujika / Donostia

MAIZ gertatzen da hainbat zerbitzu euskaraz erabili nahi eta erdarara jo behar izatea zerbitzu hori eskuratzeko. Informatikan oro har eta Interneten bereziki, maiz gertatzen da hori, Xabier Arregik, EHU eta UEUko irakasleak aipatu duenez.

Gaur izango diren topaketetan parte hartzaile eta hizlari izango da Arregi. Atzo topaketen gainera jardun zuen EUSKALDUNON EGUNKARIArekin, Internet eta Euskara izenburupean egingo diren topaketak zertan diren adierazteko. Arregik berak eskainiko du, hain zuzen ere, topaketa horietan sarrera-hitzaldia.

«Euskaraz bizi nahi dugunok erdarara jo behar izatea saiheste-ko, ikusi behar dugu lehenik zer behar dauden *software*-en, eta, bestetik, gaur egun euskaraz zer daukagun», adierazi du Agirrek.

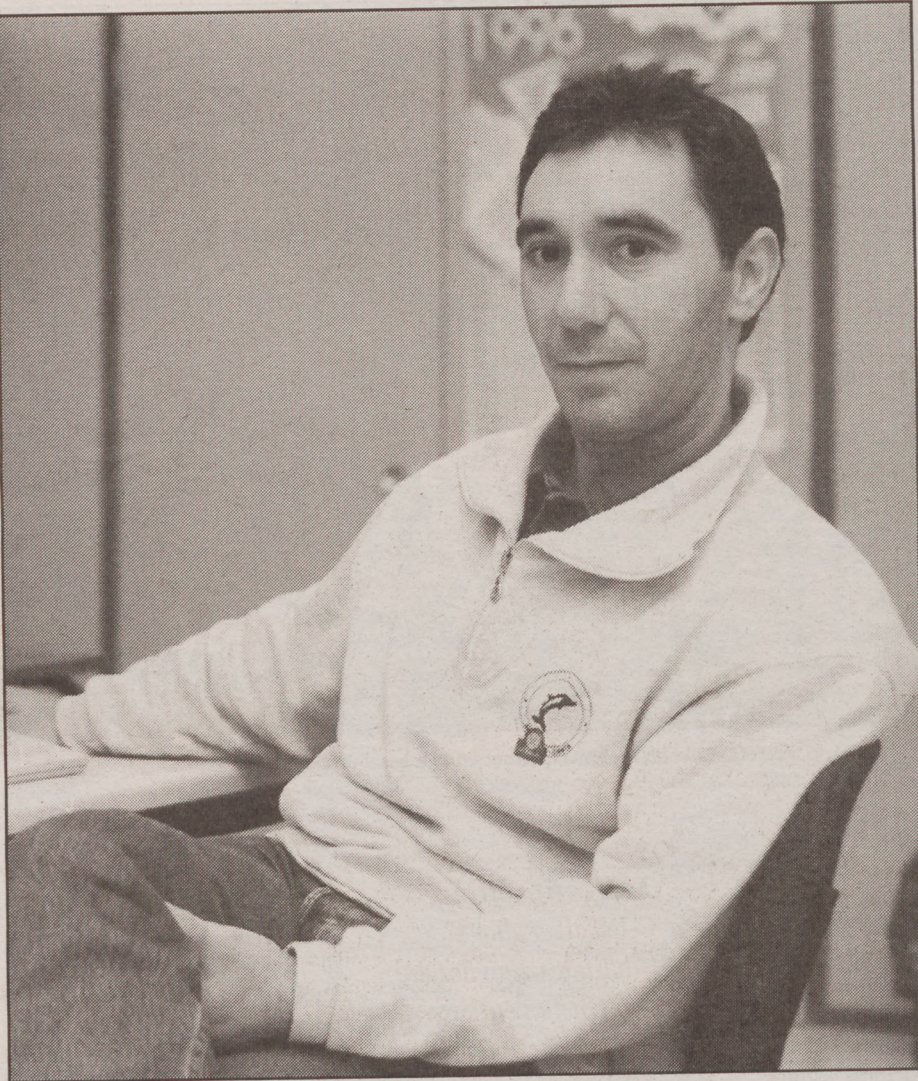
Internet munduan dauden ajeak eta aukerak izango dira, beraz, gaurko topaketan giltzarri, Agirreren arabera.

Oro har, gauza batzuk itzuli dira ingelesetik euskarara. Testu prozesurako, lanketarako funtzionalitate bera izango duten datu baseak, hiztegiak ere biltzeko aukera dago, eta baita arlo konkretuetako beste hainbat programa ere. Hala ere, oso urrun dago esparru guztiak betetzetik.

Internet sarean ere gauza bera gertatzen da, Agirrek adierazita-koaren arabera. Gauza batzuk badaude eginda, baina herrialde batzuekin konparatuta egoera atzeratua da. «Hala ere, ez da soilik kontuan hartu behar zer ez dagoen. Ingelesa erabili gabe dagoenari zukua ateratzen ere jakin behar dugu», dio Agirrek.

Euskaldunok Interneten aurrean izan dugun joeraz ere aritu da: «Interneten gauzak sortzeko joera txikia izan da euskaldunona. Erabili izan da sortu baino gehiago. Eztabaidak eta aukerak egon direnean ez dugu, ordea, parte hartzeko joera erakutsi. Hala ere, egia da gauza batzuk egin direla eta ekarpen politik izan direla».

Joerak eta gabeziak aipatzeaz gain, gaur egun Internet munduan dauden aukerak aipagai dira, Agirreren ustez: «Euskal internautek tresna interesga-



Xabier Agirrek egingo du sarrera-hitzaldia Miramarren. ANDER GILLENEA

rriak topa ditzakete sarean. Gauza sinpleak batzuetan, baina oso erabilgarriak». Adibide gisara eman ditu IVAPek eskura jarritako administrazio zereginetarako

oso lagungarri diren plantillak. EuskalTerm web orrietara ere ingurutatu da. Euskarazko terminologia eskaintzen du. AhoLab ikertaldeak ahotsa tratatzeko

lana. IXA taldeak ere jarriak ditu tresna batzuk web gunean. Horiek eta beste hainbat hizpide izango dira topaketetan.

Horrelako tresna ugari abian jartzeko beharra dagoela adierazi du Agirrek, baina tresna berriak eskuratzeko erabiltzaile gehiagoren beharraz ere aritu da.

Eltxoa eta armiarma • «Sare horren liluran erori den eltxoaren rola izan dugu euskaldunok batez ere», dio Agirrek: «Harrapatuta gaude, eta hasi behar dugu armiarma izaten eta sarea eraikitzen. Bide horretatik joan behar da, dudarik gabe, Interneten parte aktiboa hartu nahi badugu behintzat».

Horretarako azpiegitura behar da, Agirrek azaldu duenez; informatikari eta internauten arteko lana, eta Administrazioaren laguntza ere beharrezkoak dira: «Topaketek balio behar dute informatikari eta erabiltzaileen arteko ezagupena bideratzeko eta elkarlana bultzatzeko. Administrazioak ere ikusi behar du arlo horretan dagoen lana, eta laguntza handiagoa eskaini behar luke benetako sarea lortzeko».

Bestalde, garrantzia eman dio Agirrek Interneten euskarazko erabilera gizarteratzeari: «Arlo ezberdinetako jendeari parte hartzeko aukera eman behar zaio. Euskaraz gauzak egiten direla ikusi behar dute, eta erabiltzen erakutsi».

Teknologia garatua barnerratzeko egoera urrun du oraindik euskal erabiltzaileak, baina itxaropentsu agertu da Agirre. X

Windows 98aren sistema eragilean aldaketak egin beharko ditu Gatesek epailearen aginduz

■ Merkatutik kenduko dute, Java hizkuntzarekin erabiltzen dituen programak aldatzen ez baditu

Erredakzioa / Donostia

KALIFORNIAKO AUZITEGIAK
Bill Gatesi ezarritako sententziaren arabera, Windows 98 sistema eragilean aldaketak egin beharko ditu Bill Gatesek, Microsoft enpresako arduradunak, produktu hori merkatutik ken dezaten nahi ez badu behintzat.

Hain zuzen ere, Microsoften Windows 98ren sistema operatzailea aldatu beharko du, eta baita Interneten nabigatzeko erabiltzen duen Explorer programa ere. Horiez gain, Java programatzeko hizkuntza erabiltzen duten gailuntzeko produktuak ere aldatu beharko ditu. Epaia dio, alde batetik, Java erabiltzen duen programak aldatzeko, eta, bestetik, bateragarri egitea Javarekin egiten dituen tresna guztiak, Java erabili nahi badu behintzat. Sun Microsystems enpresa da Java hizkuntzaren jabea.

Laurogeita hamar egun ditu Gatesek aldaketa horiek egiteko, epaiak herenegun emandako sententziaren arabera. Hori egiten ez badu, patenteen bortxaketa akusazioari egin beharko dio aurre Gatesek.

Sun Microsystems enpresak adierazi duenez, Bill Gatesek Javaren bertsio «kutsatua» erabili du, eta, horren ondorioz, Java erabiltzen duten ordenagailu pertsonalen erabilera oztopatu du. Microsoftek, ordea, beste iritzi bat du horren inguruan. Adierazi duenez, aldaketa horiek ez dute zerikusirik enpresaren ekonomiarekin. Aldaketa horiek eragingo diote soilik, enpresa horren arabera, erabiltzaileari, eguneratu beharko dituelako hainbat programa Interneten bitartez.

Bill Gatesek helegitea aurkezteko aukera izango du Denverreko Auzitegian. Hark arrazoi emango ez balio, Auzitegi Gorenera jotzeko eskubidea izango du.

Era berean, ikuskatzaileek uste dute sententzia hau Antitrust epailetan gerta daitekeenaren aurrerapena dela. Duela bost aste hasi zen Antitrust prozesua abian.

Bill Gatesek, berriz, ez du zerikusirik ikusten bi prozesuen artean. Gatesen iritziz, Microsoft enpresarekin izan duen auziak jabeago intelektualarekin du zerikusia. Antitrust epailetan, ostera, enpresaren jardura eta jokaera dago jokoan. X

EGITARAUA

Sarrera hitzaldia

09:45 • Xabier Arregi (EHU, UEU), Armiamak euskaraz baleki.

Komunikazioak (I)

10:30 • I. Zabaleta (EHU), Euskararen Unibertsoa eta informatika: mesedeak, erabilerak eta mugak.
• J. Gereka (GIE), Software kurrikularraren garrantzia.

Komunikazioak (II)

11:30 • Orixe taldea (Hezkuntza Saila), Hezkuntzarako softwaregintza eta multimedia produktuen ekoizpena.
• Orixe taldea (Hezkuntza Saila), Informazio bila Interneten.
• K. López de Ipiña, I. Torres, M. Peñagarikano, G. Bordel, A. Varona, L.J. Rodríguez, J.M. Alcaide, E. Landa (EHU), Euskarazko mintzo-ezagutze automatikarako sistema baten deskribapena.
• I. Madariaga, B. Etxebarria, I. Hernaez, I. Gaminde (EHU), Testu ahots bihurtzea, eta Ahots-taldearen beste lan batzuk.

Komunikazioak (III)

13:00 • IXA taldea (UPV/EHU), Euskararen tratamendu automatikoa: oinarriak, tresnak eta aplikazioak.
• J. Garatea (EHEITE), Gutxiengo hizkuntzak, Internet eta industriren elkarrekin garrantzia.

Komunikazioak (IV)

16:00 • A. Orobengoa (Mondragon Sistemas S.C.), Oñatiko Arantzazu-Arrikutzeko multzo karstikoaren turismo-proiekturako erabiliko den sistema multimedia hizkuntzanitzaren aurkezpena.
• J. Landa (Ametzagaña taldea), Kapsula-2000: edukin dokumentalak lengoaia naturalean jasotzeko proiektua.

Hitzaldia

16:45 • Luis Fernandez (UEU), Euskara eta Internet: lagunok, trena gaitzekotan gaude.

Mahaingurua

17:30 Internet hornitzaileak: etorkizunerako erronkak. Inaki Alegria (moderatzailea), Jalgi, EusNet, Euskaltel (partehartzaileak).

Egunean zehar, software erakusketa egongo da Donostiako Miramar Jauregian